

DECIZIE

07 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Societatea pe acțiuni „Carmez”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe acțiuni „Carmez” împotriva Societății pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău”, intervenienți accesorii Vitalii Fonariuc, Victor Fonariuc, Ivan Levițchi, Societatea cu răspundere limitată „ACM-Muncești”, Asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 51/413 și Primăria municipiul Chișinău cu privire la constatarea faptului posesiei proprietății cu rea-credință, înlăturarea obstacolelor în exercitarea dreptului de proprietate, repararea prejudiciului material și încasarea dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei din 08 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Societatea pe acțiuni „Carmez” și a fost menținută hotărârea din 07 august 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 16 martie 2018 SA „Carmez” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Apă-Canal Chișinău” cu privire la constatarea faptului posesiei proprietății cu rea-credință, înlăturarea obstacolelor în exercitarea dreptului de proprietate, repararea prejudiciului material și încasarea dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la începutul anilor 90, odată cu proclamarea independenței și demararea procesului de privatizare, SA „Apă-Canal Chișinău” a încheiat cu toți clienții săi contracte, în baza cărora, contra cost, le furnizează apă potabilă, dar și le recepționează apele uzate în sistemul public de canalizare. Astfel de contracte au fost încheiate și cu blocurile locative edificate de către SA „Carmez”, care au fost privatizate de către locatari în baza Legii privatizării fondului de locuințe nr. 324 din 10 martie 1993, fiind create asociații de locatari.

A menționat că, contractele vizează atât serviciul de furnizare de apă, cât și de prestare a serviciilor de canalizare, necătând la faptul că, pârâtul nu dispune de un sistem de canalizare pentru prestarea acestor servicii.

A susținut că, deversările de ape menajere uzate se efectuau și se efectuează până în prezent, de către locatarii acestor imobile, în rețeaua de canalizare a sa, fără o permisiune legală în acest sens și fără compensarea cheltuielilor pe care le suportă în legătură cu deversările clienților pârâtului.

A afirmat că, conform specificului rețelei interne de canalizare a SA „Carmez”, apele menajere din aceste blocuri locative și deversările de producție de pe întreg teritoriul societății se acumulează într-o fântână de acumulare cu adâncimea de 18 metri, din care manual sunt extrase și evacuate impuritățile solide, iar apele uzate sunt pompate până la suprafață și ridicate la nivelul rețelei publice de canalizare, în care sunt deversate.

A relevat că, ulterior, pe teritoriul adiacent acestor blocuri locative au fost înființate diverse întreprinderi și instituții de cult, pe care pârâtul le-a conectat samavolnic la rețeaua sa privată de canalizare și cu care a semnat contracte de prestări servicii de livrare apă și de canalizare, contra cost, folosind în mod abuziv, fraudulos și fără niciun drept rețeaua internă de canalizare a SA „Carmez”.

A notat că, acțiunile frauduloase ale pârâtului nu numai că sunt îndreptate la folosirea fără niciun drept a proprietății străine, dar și au drept scop obținerea de beneficii, prin cauzarea de prejudicii materiale în proporții deosebit de mari reclamantului, legate de deservirea canalizării (reparații curente) folosite în scopuri de profit de către pârât, deblocarea canalizării de deșeurile și impuritățile provenite de la acești clienți, separarea manuală a impurităților solide de cele lichide, evacuarea impurităților separate, contra cost, prin intermediul Întreprinderii Municipale „Regia Autosalubritate Chișinău”, pomparea la suprafață a deversărilor din fântâna de acumulare a SA „Carmez”, cu o adâncime de 18 metri și transportarea acestora în rețeaua publică de canalizare, cheltuieli pentru energia electrică, deservirea și preschimbarea periodică a pompelor și rețelelor electrice, cheltuieli de personal.

A declarat că, în vederea protejării proprietății sale, folosite în mod fraudulos și în scop de profit de către pârât, la 11 decembrie 2017 a expediat la sediul SA „Apă-Canal Chișinău” somația prealabilă nr. 104/01, în care a semnalat încălcările admise de către aceasta. Somația a fost recepționată la 14 decembrie 2017, conform avizului poștal, însă în termenul stabilit pârâtul nu a executat niciuna din solicitări.

A considerat că, începând cu 22 decembrie 2017, pârâtul este pus în întârzierea plății, fapt ce are drept consecință aplicabilitatea din această dată a dobânzii de întârziere legale, prevăzute de art. 619 alin. (2) din Codul civil, în privința sumelor ce urmează a fi încasate în mod silit de la pârât.

A remarcat că, la 01 februarie 2018, după intervenția telefonică a reprezentantului reclamantului, un reprezentant al pârâtului a prezentat la sediul SA „Carmez” răspunsul prealabil la somație, cu nr. 1200/970 din 31 ianuarie 2018, prin care a informat că, conform art. 8 alin. (2) al Legii nr. 190 din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare, termenul de examinare a petiției a fost prelungit cu încă 30 de zile

lucrătoare.

A invocat că, nefiind de acord cu decizia pârâtului, la 02 februarie 2018 a înregistrat în cancelaria acestuia, iar în copie – în Primăria mun. Chișinău scrisoarea nr. 19, prin care și-a exprimat dezacordul cu acțiunile ilegale ale SA „Apă-Canal Chișinău”. Totodată, pârâtul a fost informat că, deja este pus în întârzierea plății, iar față de sumele datorate va fi aplicată dobânda de întârziere legală.

A menționat că, la 20 februarie 2018 pârâtul a reacționat la ambele somații și a expediat răspunsul nr. 01-370, prin care a recunoscut faptul conectării ilegale la rețeaua de canalizare a reclamantului a altor 5 consumatori, prezentând, totodată, o informație vădit mincinoasă precum că, a încheiat contracte cu acești consumatori „cu mențiunea că, operatorul nu garantează continuitatea serviciului public de canalizare, din motiv că serviciile sunt prestate prin rețele care nu sunt gestionate de către operator”, precum și a recunoscut expres dreptul de posesiune, de folosință și de dispoziție al SA „Carmez” asupra canalizării, ce-i aparține cu drept de proprietate.

A susținut că, la răspuns, pârâtul a anexat copia actului de control și de verificare a integrității bransamentelor de apă din 08 februarie 2018, care ar fi fost întocmit în prezența reprezentatului reclamantului, juristul Iurie Burca, însă nesemnat de către ultimul, în care a fost indicată, fără nicio dovadă, lista pretinsă a celor cinci consumatori, conectați în mod fraudulos la rețeaua de canalizare ce aparține reclamantului.

A afirmat că, examinarea la fața locului a fost efectuată de către reprezentanții pârâtului în prezența directorului general al SA „Carmez”, Octavian Ignatenco și juristului Iurie Burca, însă examinarea, de facto, s-a limitat la simpla deschidere a două fântâni de canalizare, una din care era plină cu apă și la confirmarea verbală a faptului că, la rețeaua reclamantului de canalizare sunt conectați toți consumatorii amplasați peste calea ferată, vis-a-vis de sediul reclamantului.

A relatat că, în acest mod, pârâtul a confirmat expres pretențiile înaintate de către reclamant, însă nu a executat niciuna din solicitări.

A solicitat constatarea faptului posesiei cu rea-credință de către pârât a canalizării, ce-i aparține cu drept de proprietate, fapt care o obligă la compensarea fructelor pe care le-a obținut, dar și la plata compensării pentru folosința cu rea-credință a proprietății străine, în scop de profit, încasarea de la pârât a compensărilor indicate în cuantum de 55 de lei pentru fiecare metru cub de ape reziduale deversate în perioada ultimilor 3 ani (martie 2015-martie 2018) în rețeaua de canalizare a reclamantului și a dobânzii de întârziere prevăzută de art. 619 alin. (2) din Codul civil, începând cu data punerii în întârziere a plății – 22 decembrie 2017, pentru toată suma compensării care urmează a fi stabilită în cadrul procesului de judecată, obligarea pârâtului să înlăture toate obstacolele în exercitarea de către reclamant a dreptului de proprietate asupra canalizării ce-i aparține și să debranzeze toți consumatorii conectați în mod ilegal de către pârât la rețeaua de canalizare a reclamantului și încasarea de la pârât a taxei de stat.

La 22 august 2018 SA „Carmez” a depus cerere de majorare a cuantumului pretențiilor din acțiune, solicitând încasarea de la pârât a sumei de 22366,11 lei, dintre care 20197,90 de lei, cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin folosirea frauduloasă a proprietății sale pentru prestarea serviciilor de canalizare în

scop de profit și 2168,21 de lei, cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 22 decembrie 2017-07 septembrie 2018 și a taxei de stat în sumă de 870,98 de lei (f.d.239-242, vol. I).

Prin încheierea protocolară din 11 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani au fost atrași în proces APLP nr. 51/413, SRL „ACM-Muncești”, Ivan Levițchi și Vitalie Fonariuc.

Prin încheierea protocolară din 14 noiembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, au fost atrași în proces Alexandr Fonariuc, Victor Fonariuc și Diana Fonariuc în calitate de intervenienți accesorii.

Prin încheierea protocolară din 27 mai 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost atrasă în proces Primăria mn. Chișinău în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea din 07 august 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă acțiunea depusă de către SA „Carmez” ca neîntemeiată.

La 07 august 2019 SA „Carmez” a declarat apel nemotivat, iar la 20 ianuarie 2020 a declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii, cu încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 08 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către SA „Carmez” și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La 14 august 2020 SA „Carmez” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii, cu încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, deoarece instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat eronat legea și a aplicat eronat analogia legii sau analogia dreptului.

A menționat că, instanța de apel, la examinarea apelului, nu s-a pronunțat asupra niciunui argument invocat în cererea de apel.

A susținut că, instanța de apel nu s-a expus cu referință la legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță, prin prisma apelului declarat, precum și nu a verificat circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, nu a apreciat probele din dosar.

A afirmat că, instanțele judecătorești s-au limitat exclusiv la menționarea pretinselor constatări făcute și a omis să facă referință și la normele legale în domeniul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, relevante speței, indicate expres în cererea de apel, dar și în replica împotriva referinței intimatului.

A relevat că, în actele procedurale enunțate a fost indicat că, legislația și baza normativă pertinentă speței este Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, dar și Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr. 271/2015 din 16 decembrie 2015, astfel, făcând referire la obligațiile operatorului stabilite expres în art. 14, 15 alin. (2) lit.a),

b), c) și (3), dar și în art. 24 alin. (3) din Legea enunțată, care prevăd în mod expres obligația operatorului de a racorda sistemele interne de canalizare la sistemul public de canalizare, dar și de a asigura continuitatea serviciului public de canalizare.

A notat că, s-a referit și la Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, care în pct. 12, 14, 15, 18, 19, 20, 21, 23, 31, 35 și 40 reglementează în detaliu modalitatea de racordare a consumatorului la sistemul public de canalizare (și nicidecum la un sistem intern de canalizare), inclusiv faptul că orice branșare/racordare sau reconectare la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare este efectuată, în exclusivitate, de către operator, în prezența consumatorului/solicitantului.

A specificat că, cele 4 contracte semnate cu consumatorii – intervenienți accesorii, la care s-au referit instanțele judecătorești, sunt întocmite și semnate în corespundere perfectă cu legislația pertinentă menționată și prevăd preluarea apelor uzate ale consumatorilor, de către operator, la locurile expres indicate în lege, și anume la adresa de amplasare a consumatorului. Or, contractele semnate între operator și consumatorii – intervenienți accesorii au fost administrate în instanță la cererea de reclamare a probelor înaintată în instanță de către recurent, exclusiv în scopul de a demonstra faptul că atât în conformitate cu Legea și Regulamentul menționate, cât și în conformitate cu contractele semnate cu consumatorii, deversările apelor uzate ale acestor consumatori în sistemul intern de canalizare al SA „Carmez” sunt efectuate de către SA „Apă-Canal Chișinău” și nicidecum de către consumatorii vizați, așa cum pretinde intimatul fără nici o dovadă în acest sens.

A declarat că, instanțele judecătorești s-au limitat la simpla constatare a faptului existenței unor contracte semnate între operator și consumatori, fără a se expune asupra conținutului relevant al acestora, dar și asupra bazei normative relevante, în contrapunere cu situația de fapt și cele invocate în instanțe de către SA „Apă-Canal Chișinău” de învinuire în crearea acestei situații a recurrentului și a intervenienților accesorii.

A invocat că, instanțele judecătorești au făcut referire la contractele semnate între SA „Carmez” și SA „Apă-Canal Chișinău”, care nu au nici o relevanță asupra litigiului examinat. Poate fi reținut din contractele vizate faptul că, SA „Carmez” este conectată direct la sistemul public de canalizare, comparativ cu consumatorii – intervenienți accesorii, la care contractele prevăd racordurile la sistemul public de canalizare ca fiind amplasate pe adresele de amplasare a consumatorilor, însă, de facto, deversările sunt efectuate de către operator într-un sistem intern de canalizare, care aparține SA „Carmez”. Contractul de preepurare a apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți, semnat cu SA „Carmez” nu are nici o relevanță la caz.

A notat că, constatarea faptului că, operatorul și-a asumat obligația de a recepționa apele uzate ale consumatorilor la adresele racordurilor semnifică exclusiv faptul că, de apele uzate, începând cu locul amplasării racordului și în continuare, răspunde exclusiv operatorul. Ca urmare, și deversările de ape uzate în sistemul intern de canalizare al SA „Carmez” sunt efectuate de către operator, fără acordul proprietarului canalizării, dar și cauzându-i prejudicii materiale, existența cărora este confirmată prin probe incontestabile prezente la materialele dosarului. Or, constatarea instanței așa și a rămas o simplă constatare, fără a avea vreo relevanță și

fără a fi luată în considerare la adoptarea deciziei.

A relevat că, instanțele judecătorești au făcut referire la unele prevederi selective din Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr.271/2015 din 16 decembrie 2015 și, anume, la pct. 14, 15, 23 și 37, care se referă la procedura de branșare/racordare a instalațiilor interne de apă și de canalizare la sistemul public. Or, dacă instanțele examinau prevederile citate din Regulament prin prisma cererii de chemare în judecată, dar și a probelor pertinente prezente la dosar, concluzia era să fie alta decât soluția adoptată.

A menționat că, la examinarea cauzei în fond, la cererea sa de reclamare a probelor, intimatul a prezentat schema sistemelor de canalizate ale intervențiilor accesorii, dar și a recurentului, până la cea mai apropiată rețea publică de canalizare. La dosar este anexată schema de canalizare, dar și procesul-verbal de audiere a specialistului din cadrul SA „Apă-Canal Chișinău”, probe pe marginea cărora instanțele nu s-au expus în nici o modalitate. Din schema rețelei de canalizare, dar și din explicațiile specialistului audiat în proces reiese în mod univoc că, nu consumatorii, ci SA „Apă-Canal Chișinău” deversează apele uzate ale consumatorilor în sistemul intern de canalizare al SA „Carmez”, iar branșarea acestor consumatori a fost făcută contrar Legii, Regulamentului și contractelor, nu la sistemul public de canalizare.

A susținut că, din hotărârile judecătorești, în care au fost citate pct. 15, 23 și 37 din Regulament, reiese că, operatorul nu era în drept să semneze contracte cu consumatorii vizați, deoarece niciuna din condițiile legale nu a fost respectată. Corespunzător, în hotărâri lipsește concluzia că, prin semnarea acestor contracte, intimatul și-a asumat toate consecințele ce derogă din nerespectarea normei legale, la semnarea contractelor cu consumatorii.

A afirmat că, nu este clară poziția instanței de apel de a reține doar o parte selectivă din prevederile Regulamentului, la adoptarea deciziei, ignorând alte prevederi din actul normativ invocate de către recurent și, anume, pct. 12, 18, 19, 20, 21, 31, 35 și 40.

A precizat că, instanța de apel a considerat că, prima instanță corect a concluzionat că, racordarea la rețeaua SA „Carmez” a consumatorilor – intervenții accesorii nu a fost autorizată prin aviz de branșare, nefiind eliberate condiții tehnice, lipsa autorizațiilor fiind confirmată prin contracte. Or, pretinsa concluzie a primei instanțe, reținută de către instanța de apel nu este confirmată prin nici un material probatoriu, fiind bazată în exclusivitate pe alegațiile verbale ale intimatului.

A relevat că, faptul conectării neautorizate este indicat numai în contractul nr. 4-137-34 din 27 ianuarie 2011, semnat între intimat și persoana fizică Vitalii Fonariuc Vitalii, în celelalte contracte lipsind o astfel de clauză.

A notat că, concluzia instanței precum că, intimatul nu și-a asumat obligația conectării consumatorilor la rețeaua publică de canalizare, iar obiect al contractului ar fi doar furnizarea apei potabile și recepționarea apei uzate, urmează a fi apreciată critic, or, recepționarea apei uzate, prin prisma Legii și Regulamentului menționate, semnifică și conectarea consumatorului la rețeaua publică de canalizare, în baza avizelor, proiectelor și lucrărilor tehnologice respective. Din concluzia instanței

reiese că, oricine nu s-ar conecta în mod neautorizat la sisteme de canalizare (publice sau private) are dreptul la prestarea serviciului public în bază de contract, respectiv, concluzia instanței contravine art. 14 și 15 din Lege, dar și pct. 12, 14, 15, 18, 19, 20, 21, 23, 31, 33 și 40 din Regulament.

A mai notat că, trezește nedumerire și constatarea instanței precum că, toate rețelele consumatorilor – intervenienți accesorii erau deja racordate la rețeaua de canalizare a SA „Carmez”, la momentul semnării contractelor. Or, rețeaua de canalizare exista doar între SA „Carmez” și APLP nr. 51/413, iar ceilalți consumatori au fost conectați de către operator la fântâna de conexiune din curtea APLP nr. 51/413, prin extinderea în ambele direcții a acestui segment de canalizare, la momentul semnării contractelor cu SA „Apă-Canal Chișinău”. Mai mult ca atât, conectările neautorizate la rețeaua internă de canalizare a SA „Carmez” continuă, recent fiind conectați 3 noi consumatori – un consumator casnic, un centru comercial enorm, edificat recent mai sus de APLP nr. 51/413 și un centru comercial cu 3 etaje, amplasat în curtea intervenientului accesoriu, Ivan Levițchi.

A considerat că, este irelevantă concluzia instanței de apel precum că, operatorul nu a perceput nici o taxă de la consumatori pentru tranzitarea apelor reziduale, prin rețeaua internă a SA „Carmez”. Or, obligația de a obține permisiunea SA „Carmez” de a tranzita apele uzate prin rețelele sale interne a apărut, pentru operator, la momentul semnării contractelor cu fiecare din acești 4 consumatori, în care s-au indicat racorduri la rețeaua publică fără a dispune de rețea publică la acele adrese. Fiind conștienți că, recepționează ape uzate de la consumatori în lipsa unui sistem public de canalizare, operatorul și-a asumat toate consecințele de rigoare, inclusiv pentru tranzitarea apelor uzate pe un teritoriu privat, cât și pentru eventualele cheltuieli pe care titularul rețelei interne de canalizare le suportă în legătură cu apele deversate în rețeaua internă a sa, obligațiile operatorului fiind prevăzute în acest sens la pct. 21 al Regulamentului.

De asemenea, a considerat că, este declarativă și contrară legii concluzia instanței de apel precum că, n-a fost constatat faptul că intimata folosește cu rea-credință sistemul intern de canalizare al recurentului și, în consecință, nu poate fi solicitată repararea prejudiciului cauzat. Or, folosința și posesia de către intimat a canalizării interne, ce-i aparține, este una certă și confirmată cu întregul material probatoriu aflat la dosar.

A invocat că, este subiectivă și contrară legii calificarea drept neîntemeiată de către instanțele judecătorești a pretenției cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, or, faptul că intimatul a fost pus în întârzierea plății, dar și faptul că dobânda de întârziere a fost calculată exclusiv conform prevederilor legale, este unul cert și confirmat cu material probatoriu.

Prin referința depusă la 28 octombrie 2020 SA „Apă-Canal Chișinău” a solicitat respingerea recursului.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 16 decembrie 2020 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, la 11 decembrie 2017 SA „Carmez” a expediat în adresa SA „Apă-Canal Chișinău” cererea nr. 104/01, în care a invocat că, în prezent un șir de agenți economici și asociații de coproprietari în condominiu, amplasați în adiacentul societății, peste calea ferată, sunt conectați la rețeaua de canalizare, proprietate a SA „Carmez”, conform schemei anexate la cerere, însă necătând la aceasta, SA „Apă-Canal Chișinău”, nedispunând de nicio rețea de canalizare, a încheiat cu toți acești agenți economici contracte și încasează plățile corespunzătoare în defavoarea și fără vreun acord al proprietarului rețelei de canalizare SA „Carmez”. Astfel, SA „Carmez” a solicitat înlăturarea imediată a tuturor obstacolelor create în folosirea rețelei proprii de canalizare și debranșarea imediată a tuturor consumatorilor conectați în mod ilegal la rețeaua de canalizare, ce-i aparține cu drept de proprietate; prezentarea informației oficiale privind toți consumatorii conectați ilegal de către SA „Apă-Canal Chișinău” la rețeaua de canalizare a SA „Carmez”, precum și a informației privind volumul de ape reziduale deversate de către fiecare din acești consumatori în perioada ultimilor 3 ani (decembrie 2014 – decembrie 2017); achitarea, în decurs de 7 zile calendaristice din data recepționării cererii prealabile, la contul bancar al SA „Carmez” a compensației pentru prejudiciile cauzate și folosirea ilegală și cu rea-voință a proprietății sale, în cuantum de 55 de lei pentru fiecare metru cub de ape uzate, deversate de către toți acești consumatori în rețeaua publică de canalizare, cu folosirea frauduloasă a rețelei de canalizare ce le aparține; debranșarea imediată și blocarea tuturor consumatorilor conectați în mod fraudulos la rețeaua de canalizare și înlăturarea tuturor obstacolelor pe care SA „Apă-Canal Chișinău” le-a creat în folosirea de către titular a dreptului de proprietate supra canalizării (f. d. 9-10, vol. I).

Prin răspunsul nr. 01-370 din 20 februarie 2018 SA „Apă-Canal Chișinău” a comunicat că, în rezultatul inspectării rețelei de canalizare din adresa indicată la data de 08 februarie 2018, de comun acord cu reprezentanții SA „Carmez”, s-a constatat că, la rețeaua de canalizare cu D-200 mm situată pe teren public, dar gestionată de către ultima, sunt conectate următoarele obiective: Vitalii Fonariuc, casa de rugăciuni (șos. Muncești,135), Ivan Levițchi, magazin (șos. Muncești,137), ACM „Muncești” SRL, uzina de prelucrare a metalului (șos. Muncești,145/1), APLP nr.51/413, bloc locativ (șos. Muncești,145/2), bloc locativ (șos. Muncești,145/3) și SA „Carmez” (șos. Muncești,121). SA „Apă-Canal Chișinău” are încheiate contracte privind prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare cu persoanele fizice și juridice enunțate, cu mențiunea că, operatorul nu garantează

continuitatea serviciului public de canalizare din motiv că, serviciile sunt prestate prin rețele, care nu sunt gestionate de către operator. Punctul de delimitare dintre proprietatea operatorului SA „Apă-Canal Chișinău” și cea a consumatorului SA „Carmez” se află în punctul de conectare a rețelelor publice și celor private din str.Calea Basarabiei, mun. Chișinău, la colectorul cu D-2000x2500mm (f. d. 13, vol.I).

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, SA „Carmez” a solicitat constatarea faptului posesiei cu rea-credință de către SA „Apă-Canal Chișinău” a canalizării, ce-i aparține cu drept de proprietate, fapt care o obligă la compensarea fructelor pe care le-a obținut, dar și la plata compensării pentru folosința cu rea-credință a proprietății străine, în scop de profit, încasarea de la SA „Apă-Canal Chișinău” a sumei de 22366,11 lei, dintre care 20197,90 de lei, cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin folosirea frauduloasă a proprietății sale pentru prestarea serviciilor de canalizare în scop de profit și 2168,21 de lei, cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 22 decembrie 2017-07 septembrie 2018, obligarea SA „Apă-Canal Chișinău” să înlăture toate obstacolele în exercitarea de către SA „Carmez” a dreptului de proprietate asupra canalizării, ce-i aparține și să debranzeze toți consumatorii conectați în mod ilegal la rețeaua sa de canalizare și încasarea de la SA „Apă-Canal Chișinău” și a taxei de stat în sumă de 870,98 de lei.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii,

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către SA „Carmez”, a ajuns la concluzia netemeinicie acestuia, menținând hotărârea primei instanțe, pe care a considerat-o întemeiată și legală.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, consideră că, soluția dată de către instanțele judecătorești este una întemeiată și legală.

Din materialele dosarului rezultă că, la 27 septembrie 2000, între SA „Apă-Canal Chișinău”, în calitate de furnizor și SRL „ACM Muncești”, în calitate de abonat, a fost încheiat contractul pentru livrarea apei și recepționarea apelor uzate nr. 4-827-33, având ca obiect livrarea apei potabile prin bransamentul cu diametrul DU 15 mm din șos. Muncești și recepționarea apelor uzate de la abonat prin reversorul cu diametrul DU 100 mm, șos. Muncești, în sistemul municipal de canalizare al SA „Apă-Canal Chișinău” (f. d. 82-84, vol. I).

La 26 martie 2003, între SA „Apă-Canal Chișinău”, în calitate de furnizor și APLP nr. 51/413 a fost încheiat contractul de furnizare a serviciilor de alimentare cu apă și canalizare nr. 54-0125-01, având ca obiect furnizarea apei potabile la APLP prin sistemele de alimentare cu apă ale furnizorului prin bransamentele indicate în Anexa nr. 1, care este parte integrantă a contractului; recepționarea apelor uzate de la APLP în sistemul de canalizare al furnizorului prin racordurile indicate în Anexa nr.1; reglementarea relațiilor dintre furnizor și APLP în procesul de alimentare cu apă și evacuare a apelor uzate; limitele de separație la rețelele de apă este partea exterioară a peretelui blocului locativ; la rețelele de canalizare – primul cămin de control, instalat în locul de racordare al deversorului de canalizare cu instalațiile

ingineresti la rețelele de canalizare (pentru rețelele transmise la balanța furnizorului) (f. d. 39-41, vol. I).

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că, la 27 ianuarie 2011, între SA „Apă-Canal Chișinău”, în calitate de furnizor și Vitalii Fonariuc, în calitate de consumator, a fost încheiat contractul de furnizare a apei și de recepționare a apelor uzate nr. 4-137-34, având ca obiect furnizarea apei potabile consumatorului prin bransamentul din șos. Muncești,135; furnizarea apei tehnologice (industriale) prin bransamentul dat și recepționarea apelor uzate prin racordul conform pct. 1.4 (f. d. 188-190, vol. I).

Conform extrasului din Registrul bunurilor imobile, la 05 octombrie 2017 au fost înregistrați în calitate de proprietari ai bunului imobil din mun. Chișinău, șos.Muncești,235, Alexandr Fonariuc, Diana Fonariuc și Victor Fonariuc (f. d. 54, vol. II).

La 18 decembrie 2012, între SA „Apă-Canal Chișinău”, în calitate de furnizor și Ivan Levițchi, în calitate de consumator, a fost încheiat contractul de furnizare a apei și de recepționare a apelor uzate nr. 4-359-34, având ca obiect furnizarea apei potabile consumatorului prin bransamentul din șos. Muncești,137; furnizarea apei tehnologice (industriale) prin bransamentul dat și recepționarea apelor uzate prin racordul conform pct. 1.4 (f. d. 130-132, vol. I).

Conform clauzelor contractelor încheiate cu Vitalii Fonariuc, Ivan Levițchi, SRL „ACM-Muncești” și APLP nr. 51/413, SA „Apă-Canal Chișinău” și-a asumat obligația recepționării de la abonați a apelor uzate prin racordurile indicate în contracte și, anume, de la Vitalii Fonariuc – șos. Muncești,135, Ivan Levițchi – șos.Muncești,137, SRL „ACM-Muncești” – șos. Muncești și APLP 51/413 – șos.Muncești,152/2.

Din materialele dosarului rezultă că, SA „Carmez” susține că, sistemul de canalizare, la care au fost conectați abonații respectivi din șos. Muncești, îi aparține cu drept de proprietate, fiind privatizată la începutul anilor 90.

Conform art. 8 alin. (1) din Codul civil (în redacția pînă la 01 martie 2019), drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sunt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile generale și de la sensul legislației civile.

Conform art. 14 alin. (1) din Codul civil (în redacția pînă la 01 martie 2019), persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel.

Conform art. 514 din Codul civil (în redacția pînă la 01 martie 2019), obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Art. 1398 din Codul civil (în redacția pînă la 01 martie 2019) prevede că, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Conform pct. 14 din Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 271/2015 din 16 decembrie 2015, orice persoană fizică sau juridică este în drept să solicite branșarea/racordarea instalațiilor interne de apă și de canalizare ce-i aparțin la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare al operatorului care își desfășoară activitatea de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în limitele teritoriului unității administrativ-teritoriale.

Branșarea/racordarea instalațiilor interne de apă și de canalizare ale solicitanților din blocurile locative cu multe apartamente (camere de locuit) se efectuează în baza unui proiect unic.

Conform pct. 15 din același Regulament, în scopul branșării/racordării instalațiilor interne de apă și de canalizare la sistemul public de alimentare cu apă și/sau de canalizare, solicitantul este obligat să obțină de la operator avizul de branșare/racordare, conform modelului stabilit în Anexa nr.1 la prezentul Regulament. Obținerea avizului de branșare/racordare este necesară și în cazul solicitării majorării debitului de apă la un loc de consum.

Pct. 23 din același Regulament prevede că, branșarea/racordarea instalațiilor interne de apă/de canalizare ale solicitantului la rețeaua publică de alimentare cu apă/de canalizare se efectuează numai de către operator, care poartă responsabilitatea pentru executarea acestor lucrări conform legii. Branșarea/racordarea se efectuează în prezența solicitantului, după ce au fost îndeplinite condițiile indicate în avizul de branșare/racordare, iar branșamentul de apă/racordul de canalizare este recepționat conform Legii privind calitatea în construcții nr. 721-XIII din 2 februarie 1996 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1996, nr. 25, art. 259) și Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 285 din 23 mai 1996 cu privire la aprobarea Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1996, nr. 42-44, art.349).

Conform pct. 37 din Regulamentul menționat, orice persoană fizică sau juridică, instalațiile interne de apă și de canalizare ale căreia sunt branșate/racordate la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare sau care a îndeplinit condițiile și lucrările prevăzute în avizul de branșare/racordare, este în drept să solicite operatorului încheierea contractului de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

Ținând cont de prevederile legale enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanțele judecătorești corect au concluzionat că, racordarea lui Vitalii Fonariuc, Ivan Levițchi, SRL „ACM-Muncești” și APLP nr. 51/413 la rețeaua internă a SA „Carmez” nu a fost autorizată de către operator prin aviz de branșare, astfel, nefiind eliberate condițiile tehnice, potrivit legislației în vigoare la acel moment, de către SA „Apă-Canal Chișinău”, lipsa autorizărilor fiind confirmată prin contractele încheiate de către ultima cu abonații respectivi, aceste clauze fiind invocate în mod expres în contracte de către operator.

Reieșind din cele menționate, se reține că, racordarea nemijlocită la rețeaua de canalizare, ce aparține SA „Carmez”, nu a fost efectuată de către SA „Apă-Canal Chișinău”, ultimul neeliberând aviz de branșare, respectând prevederile pct. 23 din Regulament.

Totodată, instanța de recurs menționează că, blocurile locative de pe șos. Muncești, 145/2 și șos. Muncești, 145/3, aflate în gestiunea APLP 51/413, au fost anterior proprietatea SA „Carmez”, ultima cunoscând despre conectarea blocurilor locative la propria rețea de canalizare, la acel moment constituind o rețea unică internă a SA „Carmez”, care a fost separată după privatizarea blocurilor locative, însă această rețea nu a fost debranșată.

Respectiv, SA „Apă-Canal Chișinău” nu a garantat în contractele semnate cu consumatorii continuitatea serviciului public de canalizare, deoarece aceștia nu au obținut avizul de racordare (condițiile tehnice) la rețeaua publică de canalizare, însă la momentul semnării contractelor, ultimii deja erau conectați la rețeaua internă a SA „Carmez” și în acest sens serviciile sunt prestate prin rețele, care nu sunt gestionate de către operator.

La caz, instanța de recurs mai reține că, pentru angajarea răspunderii delictuale este obligatorie existența unui delict, care include în sine elementele obligatorii și, anume, prejudiciul, fapta ilicită, raportul causal dintre faptă și prejudiciu și vinovăția.

În speță, însă, nu se atestă temeiul angajării răspunderii delictuale a SA „Apă-Canal Chișinău” față de SA „Carmez” în condiția în care conectarea neautorizată de către Vitalii Fonariuc, Ivan Levițchi, SRL „ACM-Muncești” și APLP nr. 51/413 la rețeaua, ce aparține SA „Carmez”, nu se datorează conduitei SA „Apă-Canal Chișinău”.

Or, SA „Apă-Canal Chișinău” era obligată să semneze contractele de livrare a serviciului public, obligație instituită prin prisma art. 31 alin. (1) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013, care prevede expres că, furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se efectuează în bază de contract încheiat între operator și consumator.

De asemenea, conform art. 15 alin. (2) lit. a) din aceeași Lege, în raport cu consumatorii, operatorul are următoarele obligații: să asigure furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare tuturor consumatorilor din teritoriul în ale cărui limite a fost autorizat, cu respectarea prevederilor Regulamentului de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și ale legislației în vigoare.

Totodată, conform art. 4 din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, punctul de delimitare al rețelelor de canalizare este căminul de racord la rețeaua publică, care este parte componentă a instalației interne de apă și aparține consumatorului. Or, odată cu deversarea volumelor de apă uzată în rețeaua publică de canalizare, SA „Apă-Canal Chișinău” este obligată să încheie contracte cu consumatorii, care vor achita serviciile prestate conform tarifelor aprobate de ANRE.

În acest sens, în toate contractele semnate, operatorul nu a perceput careva taxe pentru tranzitarea de către apele uzate ale consumatorilor Vitalii Fonariuc, Ivan Levițchi, SRL „ACM-Muncești” și APLP nr. 51/413 a rețelei de canalizare interne a SA „Carmez” până la căminul de racord cu rețeaua publică de canalizare, iar serviciile prestate consumatorilor de captare a apelor uzate în căminul de racord la rețeaua publică, preluarea și transportarea acestora au fost percepute conform tarifelor legale și în conformitate cu activitatea autorizată prin licență, acțiuni care nu pot fi considerate drept ilicite.

Respectiv, la caz nu poate fi vorba despre o posesie cu rea-credință de către SA „Apă-Canal Chișinău” a rețelei de canalizare, ce aparține SA „Carmez”, motiv din care intimata nu poate fi obligată la repararea prejudiciului solicitat în sumă totală de 22366,11 lei, nefiind demonstrată la caz folosirea frauduloasă a proprietății recurente pentru prestarea serviciilor de canalizare în scop de profit.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanțele judecătorești corect au respins pretențiile recurente cu privire la constatarea faptului posesiei cu rea-credință de către SA „Apă-Canal Chișinău” a canalizării, ce-i aparține cu drept de proprietate, fapt care o obligă la compensarea fructelor pe care le-a obținut, dar și la plata compensării pentru folosința cu rea-credință a proprietății străine, în scop de profit și încasarea de la SA „Apă-Canal Chișinău” a sumei de 22366,11 lei, dintre care 20197,90 de lei, cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin folosirea frauduloasă a proprietății sale pentru prestarea serviciilor de canalizare în scop de profit și 2168,21 de lei, cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 22 decembrie 2017-07 septembrie 2018

De asemenea, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanțele judecătorești corect au respins și pretenția recurente cu privire la obligarea SA „Apă-Canal Chișinău” să înlăture toate obstacolele în exercitarea de către SA „Carmez” a dreptului de proprietate asupra canalizării, ce-i aparține și să debranșeze toți consumatorii conectați în mod ilegal la rețeaua sa de canalizare și încasarea de la SA „Apă-Canal Chișinău”.

Or, după cum s-a constatat, Vitalii Fonariuc, Ivan Levițchi, SRL „ACM-Muncești” și APLP nr. 51/413, la momentul solicitării încheierii contractelor de furnizare a apei și de recepționare a apelor uzate, erau deja racordați la rețeaua internă de canalizare a SA „Carmez”, care anterior a constituit o rețea unică de canalizare, aceasta fiind separată după privatizarea blocurilor locative.

Astfel, racordarea nemijlocită la rețeaua de canalizare a SA „Carmez” nu a fost efectuată de către SA „Apă-Canal Chișinău”.

În contextul celor expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanțele judecătorești temeinic și legal au respins acțiunea ca neîntemeiată, iar argumentele invocate de către recurentă în recurs nu pot fi reținute ca întemeiate.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt întemeiate și legale, iar argumentele invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial

și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Societatea pe acțiuni „Carmez”.

Se menține decizia din 08 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 07 august 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe acțiuni „Carmez” împotriva Societății pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău”, intervenienți accesorii Vitalii Fonariuc, Victor Fonariuc, Ivan Levițchi, Societatea cu răspundere limitată „ACM-Muncești”, Asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 51/413 și Primăria municipiul Chișinău cu privire la constatarea faptului posesiei proprietății cu rea-credință, înlăturarea obstacolelor în exercitarea dreptului de proprietate, repararea prejudiciului material și încasarea dobânzii de întârziere.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Mariana Pitic